

Střední
Zdravotnická
Škola
Pardubice

Kulturní rozmanitost *relativismus vs. antropocentrismus*

Autor: Mgr. Václav Štěpař

Vytvořeno: říjen 2012

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ANOTACE

- **Kód DUMu:** VY_6_INOVACE_3.ZSV.2
- **Číslo projektu:** CZ.1.07/1.5.00/34.0851
- **Vytvořeno:** říjen 2012
- **Ročník:** 3. ročník – střední zdravotnická škola (RVP-ZA)

Vzdělávací oblast	Společenskovědní vzdělávání
Vzdělávací obor	Základy společenských věd
Tematický okruh	Kulturní antropologie

- Studenti se seznámí s pojmy kulturní rozmanitost, kulturní etnocentrismus a relativismus. Dokáží posoudit klady i zápory těchto přístupů. Prezentace obsahuje ověřovací část.

Kulturní rozmanitost

- jednotlivé kultury jsou nesmírně rozmanité, protože se lidé přizpůsobovali velmi odlišným prostředím,
- co je přijatelné v naší kultuře, může být nepřijatelné v jiné a naopak,
- náš postoj k kulturním zvyklostem probíhá během procesu **enkulturace**,
- co považujeme my za nepřijatelné, mohou uznávat lidé v jiné části světa a naopak.

Kulturní rozmanitost

západní kultura vnímá zabití novorozence jako zločin

X

v celé řadě společenství je to ovšem legitimní nástroj regulace
porodnosti

Kulturní rozmanitost - gastronomie

Evropané jí vepřové maso

X

Vepřové je nepřijatelné pro židy a muslimy

Kulturní rozmanitost - gastronomie

Evropané jedí hovězí maso

X

V Indii je kráva posvátná a hovězí se tam jíst nesmí

Kulturní rozmanitost - gastronomie

Psí maso se nám oškliví

X

Jinde, např. v Číně, Vietnamu a Koreji, ho považují za delikatesu

Kulturní rozmanitost - gastronomie

Pokud nám jídlo na návštěvě chutná, pochválíme hostitele/hostitelku

X

Ve Vietnamu se za projev chvály považuje hlasité mlaskání a krkání

Kulturní rozmanitost - gastronomie

Kulturní rozmanitost - gastronomie

Kulturní rozmanitost - gastronomie

Kulturní rozmanitost - gastronomie

Kulturní rozmanitost - gastronomie

Kulturní rozmanitost - gastronomie

Kulturní rozmanitost - oblékání

Kulturní rozmanitost - oblékání

Kulturní rozmanitost - oblékání

Kulturní rozmanitost - oblékání

Kulturní relativismus

- Opačným přístupem k odlišným kulturám,
- Jedná se o názor, že jednotlivé kultury představují jedinečné a neopakovatelné sociokulturní systémy, které je možno pochopit jedině v kontextu jejich vlastních norem, hodnot a idejí,
- Kulturní relativismus představuje nový postoj k jiným, především mimoevropským kulturám,
- Ten, kdo stojí na pozicích kulturního relativismu nemůže považovat žádný kulturní projev za nesmyslný, primitivní nebo hloupý a jiný za přiměřený a civilizovaný,
- Tento názor přináší ovšem určitá morální dilemata, protože znemožňuje k některým kulturním projevům zaujmout etické stanovisko (příkladem je porušování lidských práv v Číně, podřízené postavení žen v islámských zemích atd.).

Kulturní etnocentrismus

- je postoj, kdy cizí kultury jsou hodnoceny a interpretovány podle měřítek naší vlastní kultury. To, co je s nimi ve shodě, vnímá jako kladné, zatímco k projevům, které jsou s nimi v rozporu zaujímá postoj záporný.
- Etnocentrismus tedy odmítá a odsuzuje všechny kulturní projevy, které jsou odlišné od těch, s nimiž se ztotožňuje vlastní kultura daného jedince nebo skupiny, a zaujímá k nim pohrdavý postoj.
- Je veden snahou potvrdit nadřazenost vlastní kultury nad kulturami jinými, jejichž projevy jsou vnímány jako odchylky od toho co je "normální" (příčemž normální je to, co je běžné ve vlastní kultuře).
- Typickým projevem etnocentrismu je nadřazování vlastní kultury nad kultury ostatní; jeho zvláštním případem se stal **EVROPOCENTRISMUS**, který nadřazuje evropskou a dnes již evropsko-americkou kulturu a její projevy kulturám ostatním.

Ověření

1. Vysvětlete pojem **kulturní rozmanitost**;
2. Vysvětlete pojem kulturní **etnocentrismus** a **kulturní relativismus** a uveďte vždy 3 příklady;
3. Které cizí kulturní prvky byste ocenili jako součást naší kultury a které jsou pro Vás naopak nepřijatelné?;
4. Zamyslete se, které naše zvyklosti mohou cizincům připadat nepochopitelné a proč.

Prameny a zdroje

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dog_meat_in_Ninh_Binh.jpg – slide 9.

http://opencage.info/pics.e/large_11665.asp - slide 10.

Teorie: <http://kfl.fp.tul.cz/cs/dle-vyuujicich/category/uka-skripta> - PhDr. Lud'ka Hrábková

DĚKUJI ZA POZORNOST.